

„V §. 79. poduka za izpeljavo katastralne cenitve zemljiškega doneska, danega za Kranjsko in Koroško, nahaja se določilo: „naj se poizvé, koliko da eno oralo vsacega razreda in posamesnega obdelovanskega reda v navadni rodovitnosti in pri splošno navadnem obdelovanji v enem letu čistega doneska daje. Na dalje je v §. 92. in 93. izrečeno, da, ker se ima pri katasterski vcenitvi vsakoletni srednji donesek zemljišč vsacega obdelovanskega reda in razreda pozvedeti, se mora ozirati na navadne zgodbe in v večletnem času ponavljajoče se ugodne in neugodne okoliščine, h katerim pripadajo manjša vremenska poškodovanja, kakor slana, pozna zmrzlina, suša itd.; in v ta namen naj se različni vpliv, ki ga navadno ponavljajoče se nezgode po različnosti krajne lege vsacega reda na rodovitnost in na večletni zemljiški donesek imajo, poizvé, iz tega pa poprečni znesek za eno leto preračuna. Ker se pozebljina ozimine nenavadnim vremenskim nesrečam, za katere se za vsak primerljaj posebej davek odpušča, vštovati ne more, ampak se tistim navadnim nezgodam prištevati ima, katere se vsled posebne lege zemljišč večkrat ali malokedaj nahajajo, ni tedaj dvomljivo, da se je gledé na gori navedeni poduk pri katastralni vcenitvi že oziralo na manjši donesek, ki izvira iz pozebljin. Zato finančno ministerstvo ni v stanju, po sedaj obstoječih postavah omenjene prošnje vslišati, — da pa v načrtu nove postave, katera se ima po §. 6. postaviti za vredjenje zemljiškega davka od 24. maja 1869. leta še le narediti, se bode tudi na odpust zaradi poljskih nesreč prav skrbno oziralo.“

Tako se glasi rešitev prošnje družbe kmetijske Koroške po odpisu c. kr. ministerstva kmetijstva 27. marca letošnjega leta.

Ali se bode ta obljuba po novi davkovski postavi spolnila ali ne, bode prihodnost učila. Državni zbor Dunajski nam ne more zameriti, ako neverni Tomaži ostanemo tako dolgo, dokler pred nami ne leži nova postava, po kateri bode sedanja obljuba mesó postala. Kar je pretekli teden v zbornici poslancev baron Eichhoff govoril, kaže nam marveč, da še pridemo z dežja pod kap.

Kako cesarske gosposke včasih postave krivo razlagajo.

Čuden primerljaj o tej zadevi se bere v 21. listu časnika „Oest.-Ungar. Wein- und Agricultur-Zeitung“ pod naslovom: „Ein irrthümlich publicirtes k. k. Hofkanzlei-Decret bezüglich des Wildschadenersatzes“ (krivo razglašen ukaz c. kr. dvorne kancelije o povračilu za škodo, po divjaščini storjeno).

Dogodba je v imenovanem časniku popisana tako: „Kmet Peter Hofmeister v Katzelsdorfu v doljni Avstriji je c. kr. okrajno glavarstvo v Mistelbachu prosil, naj dá preiskati škodo, ki mu jo je v njegovem mladem gozdu storila divjaščina. C. k. okrajno glavarstvo je to prošnjo odbilo. Na to se je kmet pritožil pri c. k. deželni vladi Dunajski in pri c. k. ministerstvu kmetijstva.“

Kakor deželna vlada je tudi ministerstvo pripoznalo pravico te pritožbe in dovolilo cenitev storjene škode ter s tem izreklo, da se ima kmetu škoda povrniti. Dr. Heinzlmayr v Feldsbergu — zastopnik kneza Lichtensteina, ki je imel lov (jago) v onem kraju v najemu — ni bil zadovoljen z odlokom vladnim in ministerskim in se je zato pritožil pri viši c. kr. upravni sodnji (Verwaltungsgerichtshof). — Prišla je po takem ta pritožba pri c. kr. upravni sodnji v očitno obravnavo, pri kateri je dr. Heinzlmayr jako bi-

stroumno zagovarjal svojo pravdo, dokazovaje, da po obstoječih postavah in še posebno po ukazu c. k. dvorne kancelije od 21. aprila l. 1821., razglašenem v zakoniku c. k. deželne vlade doljno-avstrijske, lastnik ali najemnik lova ni dolžan povrniti škode, ki jo divjaščina naredi mlademu lesu v gozdih. Zastopnik ministerstva kmetijstva pa je temu ugovarjal in po aktih dokazal, da navedeni ukaz od leta 1821. bil je le odlok v nekem posebnem primerljaji, ki nima veljave za druge slučaje in da se je oni ukaz le po pomoti vrnil v deželni zakonik. Ker je bilo to jasno dokazano, je c. kr. upravna sodnja zavrgla pritožbo zastopnika kneza Lichtensteina in kmet je pravdo dobil. Ukaz tedaj, ki so ga gosposke celih 56 let za postavo imele, bil je le pomota, in po takem pridejo poškodovanci še le po preteku 56 let k svojim pravicam!“

Ta dogodba pač očitno kaže, kako gosposke včasih postave krivo tolmačijo.

Delitev konjskih premij na Kranjskem

je c. k. deželna vlada 24. majnika t. l. št. 3584 tako-le oklicala:

Na Krajskem se bo za letošnje leto vršila delitev cesarskih premij v srebernih goldinarjih, kakor tudi delitev priznanskih diplom: a) za kobile z žebetom, b) za žebice, c) za žebičke, d) za licencirane privatne (zasebne) žebce plemenjake v peterih konkurznih krajih namreč: Na Vrhnikih za politične okraje Ljubljana, mesto Ljubljansko, Postojna in Logatec 5. dan septembra t. l., — v Ribnici za politična okraja Kočevje in Černomelj 7. dan septembra t. l., — v Bledu za politični okraj Radolica 10. dan septembra t. l., — v Kranji za politična okraja Kranj in Kamnik 11. dan septembra t. l., — in v Novem mestu 10. dan oktobra t. l.

Več o tej volitvi poročamo drugi pot.

Za hišne potrebe kaj.

Če dimniki dobro ne vlečejo,

da se po kuhinjah kadí, je to jako sitno gospodinjam. Svetuje se odpraviti to napako, več pripomočkov, na priliko, da se na vrh dimnika nastavi železna ali lončena cev itd. To večkrat prav dobro pomaga. Še drug prav zanesljiv pomoček po „Handels-Gewerbe-Journal“ pa, če vsi nastavki nič ne pomagajo, je to, da se zgornji konec dimnika za kakih 5 do 6 vrst kamnov ali opék (ceglov) podêre, pa potem iznova zida tako, da se na vseh 4 stranéh novega zidú napravi kakih 6 ali 8 štirivoglatih lukinj po 2 palca velicih; vrh dimnika pa se zaprè s škrlevo plošo, ki ima v sredi luknjo 3 palce veliko in se zatrdi s tem, da se na-njo prizida par zidarskih kamnov. Stroški tega prezidanja so majhni, pomoč pa gotova.

Gospodarske novice.

* Na kmetijski viši šoli v Mediašu na Erdeljskem (Siebenbürgen) je služba ravnatelja izpraznjena *); redna vsakoletna plača znaša 1200 gold., funkcijska priklada 300 gold., stanovnina 200 gold., vodja sme tudi za-se rabiti vrt z 800 □ sežnji. Služba ta je sklenjena tudi

*) Vredništvo „Novic“ razglašá ta razpis po želji sl. odbora družbe kmetijske, kateri je zato naprošen bil od občnega zbora saksonske univerze na Erdeljskem.